

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΙΒΑΝ ΚΟΡΟΛΕΓΚΟ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΤΡΕΛΛΑΘΗΚΕ

ΞΑΦΝΑ φωνές τρομαχτικές ακούστηκαν μέσα στη νυχτερινή σιγαλά :

— Με σκότισες !... Με σκότισες !...

Ο Ίβαν έστρεψε καταφωτισμένος και προσπάθησε να καταλάβει τι συμβαίνει.

— Με σκότισες !... Με σκότισες !... Ξεκολλούσαν ή φωνές :

Ο Ίβαν πήδησε γάτο από το κρεβάτι του κι έφραξε για τα πατώματα. Την ίδια στιγμή άνοιχτηκε ξαφνικά η πόρτα του δωματίου του και μέσα στο σκοτάδι άκουσε τη φωνή της Μάρσας, της υπηρέτριας του σπιτιού :

— Ίβαν, Ίβαν, σήκω !... Τη σκότισες την κυρία, τη σκότισες... Ίβαν, Ίβαν !...

Ο Ίβαν βγήκε έξω στο διάδρομο, έτσι όπως ήταν, ξεπόλητος.

Η πόρτα της κρεβατοκομιτσής των γονιών του ήταν άνοιχτη ανοιχτή. Μεσα στο ήμισυ διακρινόταν ένα παράξενο σφάλκωμα : Η μητέρα του ήταν με τα νυχτερά της και με έπιπλα μαλλιά, ο πατέρας του με τα μαλλιά έταχτα και χλωμός, κατακόκκινος.

Μιλούσε η μητέρα του.

— Άχ, με σκότισες, μικρούλα μου !... Έλαγε. Με σκότισες !... Μαρβάνισε τα μαλλιά !...

Ο Ίβαν πλησίασε και θέλησε να έπαυθη :

— Τι είναι αυτό ; Τι συμβαίνει ; Φώναξε κι η φωνή του Έστρας.

— Άχ, Ίβαν, παιδάκι μου, φώναξε η μητέρα του, έλα δω... Έλα να δες που σούδρασε τα μαλλιά μου !... Μου ξεροίχισε τα χροιά μου μαλλιά, της Έστρας, παιδί μου... — Πήγαψε, μητέρα !... Μήν τον ξεσπινερίσεις !... Πήγαψε να κοιμηθεί, τραβήσε ο Ίβαν.

— Έπειτα γύρισε προς τον πατέρα του και του είπε :

— Πατέρα, μή χριστάς, σε παρακαλώ, τη μητέρα !... Μήν τη χριστάς !...

Ο πατέρας του διαμαρτυρήθηκε :

— Μιά ποιάς τη χριστάς, παιδί μου ; Ποιάς τη χριστάς ;

Τότε η μητέρα γύρισε προς τον άντρα της και ξεκολλούθηκε :

— Να, εσύ Στέφανε Ίβανόβιτς, εσύ τόλμησε να βάλεις άπάνω μου χροιά !... Εσύ που μοίφαγες την τροχιά μου και που με στέφησες από κάθε χροιά, από κάθε διασκεδάση... Εσύ που με πήρες κοπέλλα, κωλομαθιμένη άπος ήμιον, ληστεμένη με του ποσιού το γάλα, και που γρονθοπέσες κάθε δικταγία και με πόσες κι όλα τα φρονιάμα και κι έφραξες τόρα σ' αυτή την κατάντια !... Αλλά που ζάνεις τόσα χροιά σου σ' έγω !... Άχόμια και τα παιδάκια σου σε σιχαίνονται !... Κι' έγω σε σιχαίνωμαι, σε μισώ !...

Ο Ίβαν γύρισε τόρα προς τον πατέρα του και τον άνταξε κι ένα βλεμμα, σαν να πούλεγε άπομονωμένα Τό βλέμμα του πατέρα του, μέσα στο θαμνό φως, του φάνηκε γεμάτο όστρο και πικρία.

— Πετρούσκα, πρόσεξε ! φώναξε ο Στέφανος Ίβανόβιτς ξαφνικά. Μου ξεσπινερίσες την ύπωση !... Πρόσεξε, σου λέω !...

— Εκείνη όιος ξεκολλούθηκε :

— Σου ξεσπινερίσες την ύπωση !... Αλλά μάς έλειψε τόρα !... Άχ, ξεφο έγω τί σου χρειάζόταν έμένα !... Εσύ ήβελος... άπίστωμα !

Και τα μεγάλα άμυγδαλωτά μάτια της άστραφταν μέσα στο σκοτάφος.

— Ένας βροχηθιάς, σαν άνθρωπο που πνίγεται βγήκε από το στήθος του άντρας της.

— Άτιμη ! φώναξε και χόθησε έπάνω της με λύσσα.

Ο Ίβαν και η Μάρσα, η υπηρέτρια, μπήκαν στη μέση για να τους χωρίσουν. Δέν τό κατορθώσαν όμως, παρά με πολλή κόπο.

Η Μάρσα τραβήξε την κυρία της στο άλλο δωμάτιο. Ο Ίβαν έμεινε μόνος με τον πατέρα του.

— Τα βλέπεις, παιδί μου, τα βλέπεις !... , είπε ο Στέφανος Ίβανόβιτς στο γιό του.

Ο Ίβαν σήκωσε έπάνω του με στοργή :

— Άχ, να, πατέρα μου, χροιά μου πατέρα !... Τό ξεφο πός έχρησά διόρα !... Έλες νεκρού !... Μήν τη ξεσπινερίσεις !...

— Αλλά μοίφαγε, παιδί μου, τόσα χρόνια !... Με καταβάσανσε με τις παραξενιές της και τις τρέλλες της και στο τέλος με κατάνησε έτσι όπως με κατάνησες !...

— Ένας λιγωτός βγήκε από το στήθος του, έβρεσε έπάνω στο κρεβάτι του και τα διάκριμα άρχισαν να τρέχουν στα μαγιάκια του... — Ο Ίβαν δέν είχε δει άλλη φορά τον πατέρα του να κλάει και να κούδω τα δακρύα του τόσο θλιβερά πάνω στα γεροντικά μαγιάκια του. Και γι' αυτό άράχσε η καρδιά του... — Πατέρα μου, γλάξω μου πατέρα, μήν κλάεις, σε παρακαλώ !... Μήν κλάεις !... μη λυπάσαι !... , του φημίθηκε γλάνα κι ένας λιγωτός βγήκε από το στήθος του. Έγραψε ύστερα κι αυτός στο κρεβάτι κι άγκάλιασε τον πατέρα του.

Αλλά τη στιγμή ακούστηκε απέναντί η πένθητη φωνή του γαδιού.

— Έλα, παιδί μου, σήκω να κοιμηθείς, είσαι κορμασιμένος !... , είπε ύστερα από λίγο στον Ίβαν ο πατέρας του.

— Θα πάω, πατέρα !...

Κι' άμπετος σηκώθηκε, φίλησε με τρυφερότητα το γέρο του και βγήκε έξω.

— Από τ' άλλο δωμάτιο ακουγόταν το βογγαλιό της μητέρας του :

— Άχ, άχ !... Άχ, Παναγίτσα μου !... Τι κακό που με βόηξε !...

Ο Ίβαν προχώρησε και μπήκε μέσα. Η μητέρα του ήταν πεσμένη στον καναπέ, με τα μαλλιά λυμένα.

Η Μάρσα είχε γονατίσει μπροστά της και την δροσίσε το μέτωπο κι ένα μαντήλι βρογμένο. Το κερί που έκαψε έπάνω στο τραπέζι είχε ένα έλεονό κοκκινωτό φως. Η σελήνη διαγράφονταν στον τοίχο, τρομαχτικά μαγιάκιωνες.

Ο Ίβαν ρώτησε δεκά :

— Πώς είσαι, μητέρα ;

— Έ, παιδί μου !... Πώς νάμια ;

Ο Ίβαν πήρε από το χέρι της Μάρσας το μαντήλι κι έβρωξε το μέτωπο της μητέρας του.

— Άχ, έδω, παιδί μου, πάσε έδω !... κι όδύησες το χέρι του Ίβαν στο μέρος που της πονούσε.

— Είν' άργά, παιδί μου, παιά, το είπες έπειτα, κι' έσύ θύσασ κορμασιμένος. Δέν πάς καλύτερα να κοιμηθείς ;

— Θα πάω, μητέρα !

— Έκαψε, φίλησε τη μητέρα του στο χέρι και στα μάτια και βγήκε έξω.

Στο διάδρομο που πέρασε, βασίλευε νυχτερινή σιγαλά. Προχώρησε στο δωμάτιο του για να πέση να κοιμηθεί, αλλά δέν τον έβγαυε ύπνος !... Άνοιξε τότε το παράθυρο κι' έβρωξε το βλέμμα στη γαλήνη της έξοχης. Το στόμα του ήταν γερό και διαφύσος... — Πήρε την άπομονωμένη και κατέβη γάτο και να πη άκρω νερό από το πηγάδι. Έβρωξε ένα ροζέο έπάνω του και γλίστησε έξω σιγά-σιγά για να μήν τον άκούσουν.

— Έξω βασίλευε απόλυτη ήσυχία. Η σελήνη ταξίδευε σ' έναν ορανό γεμάτο σύννεφα.

Ο Ίβαν άνάσκανε βαθιά το δροσερό άέρα της νύχτας. Έβρωξε ύστερα νερό από το πηγάδι, έπρε άρκετό και δρόσισε κατόπιν το μέτωπό του... — Για να διαλύσει τη μελαγχολία που τον έδάρανε, προχώρησε β-στρα κατά τον κήπο.

— Άντίπνευσε πάλι κι' ευχαρίστησε τη μεθυστική μαροδιά των λουλουδιών και γάδισε τα λουλούδια, που έπάνω στα φύλλα τους ήταν κωχισμένη ή νυχτερινή δροσιά, όδω να την είχαν άφήσει εκεί τ' άση-μένα μιλιά της σελήνης.

Ο Ίβαν προχώρησε πιο πέρα.

— Όλη ή γύφω έκτασος ήταν δυσημένη στον ύπνο. Στο δρόμο έ-λειπταν τα πετροδάμια και τα γαλιά κι' από καρού σε καρού άκουγόταν το ξαφνικό σύρσιμο κανενός έρπετου. Η ίδια γαλήνη άπλωνόταν παντού.

Μονάχα μακρυνά άτ' τα χωράφια, έφταναν τα γαυγίσματα των σκυλιών. Αύτοι οι ήχοι είχαν κάτι το άπαισιο για τον Ίβαν και τον έκαναν να γρησθή.

Σε μία στιγμή πέρασε από το νού του εκείνο που είχε σιμείει πρό δ-

Ο Ίβαν κούταξε το φεγγάρι πουβλαίξε κυνηγητό με τα σύννεφα...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΠΡΟΣΒΕΤΙΩΝ

Ο "ΞΕΡΟΤΑΓΑΡΟΣ,

Τ' ανέκδοτα του Μπαρμπα Σπύρου. Ο Άσμη Βέης στην έπαυλη Χαλκοκονδύλη. ΄Όπου ο Μπαρμπα Σπύρος ένυπνιζείται... χανουμάκια! Η κανταές των νεαρών στο Παλιό Φάληρο. Η έκπληξις του ΄Οθωμανού Διπλωμάτου. Η πρώτες Φαληριές βίλλες. Τά ενέματτα των πρώτων οικιστών. Τ' αρχαιο-λογικά εύρηματα. Τι έγραφε πρό 18ετίας ένας χρονογράφος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β΄.

Συνεχίζουμε σήμερα τήν ενδιαφέροντα ανέκδοτα του Μπαρμπα Σπύρου Ξεροτάγαρου, τού άπολαυστικού ζεύγους μεγαλοκτηματία και τού πορ του Παλιού Φαλήρου:

Τό καλοκαίρι τού 1896, ό έν Άθήναις πρώτος γραμματέυς τής Τουρκικής Πρεσβείας Άσμη Βέης έγκαταστάθηκε στο Παλιό Φάληρο, στο σπίτι Χαλκοκονδύλη. (΄Όπου άργότερα έγινε τό Ξυδασι-τόριο «Μπάρο»).

΄Υστερ' από λίγες μέρες διαδόθηκε σέ όλο τό Παλιό Φάληρο ότι ό Τοΰρκος Διπλωμάτης είχε μαζί του και δύο χανουμάκια έκτάκτου πλούτου, που τά είχε φερει από την Κωνσταντινούπολη.

Η φήμη αυτή δέν μπόησε ν' αφήσει άαργήνητη την ξροτάγαρη καρδιά του Μπαρμπα Σπύρου, ό οποίος άρχισε νά τριγυρίζει τό σπίτι τού Τοΰρκου... Επειδή όμως χανιά χανουμά δέν παρουσιάζονται και τά φλογερά βράσματα τού Άθηνάϊου φιλοπόδη άντικριζάν μόνο παρόμοια κλειστά, ό Μπαρμπα Σπύρος άναγκάστηκε στό τέλος νά βάλει εις ένέργειαν τό «βαρύ πυροβολικό»: όπως έλεγγε:

Είπατε στό προηγούμενο άρθρο ότι μπήκατε στο Ξενοδοχείο τού Σπύρου Ξεροτάγαρου ήταν άοργάνως διαρκώς τρεπί ραζες, για τό θαλάσσια γλέντια αυτόν και τής παρέας του.

Ο ξεροτάγαρης λοιπόν Φαληριώτης εσημασιώσθησε τις βάρκες, έφερε βίβλια και αντανόια από τής Άθήνας και ή κανταές άρχισαν. Όλη τή νύχτα —και πολλές φορές όλη την ήμερα— ό Μπαρμπα Σπύρος πότε μέσα στις βάρκες του και πότε στο άπέναντι τού πατιού τού Χαλκοκονδύλη μαγαζι του, στο λεγόμενο «Γράλιο Πέργου», αποδειόμενος από πολυκαθίδους φίλους, τραγουδούσε τά πάθη τής καρδιάς του και τό σεβνά που τού είχαν άνάγει στά στήθη ή... άόουατες χανουμάσες!...

Άλλ' ό χαρμός περνούσε και κανένα χανουμάκι δέν παρουσιάζονταν στα παρόμοια τού Άσμη Βέη... Τέλος, ό Μπαρμπα Σπύρος έθιμοσε, άπεφάσισε νά περιφρόνηση τις σκληρόκαρδες ΄Οθωμανίδες και νά τραπή σέ άλλους ενθουώτερους ξεροτάγες. Αυτό και έκανε...

Τό άστέο όμως έγινε ότι διάφοροι κομμωτή νεοί τού Άθηνών και τού Πειραιώς, πληροφορηθέντες ότι έπαρχει χαρμιά, γεμάτο από όφει τού Παραδείσου, στο Παλιό Φάληρο, άρχισαν ν' αΐτοι νά τριγυρίζουν έξω από τό σπίτι τού Τοΰρκου διπλωμάτου μέ την έλπίδα ότι θα ήσαν εντυχεστοί από τό Μπαρμπα Σπύρο μέ τό κάκινα μάτια... Τή νύχτα, στις φεγγαροφωδιδες, βάρκες μέ κηβαρωδές νεύς έρχόνταν από τον Πειραιά, έδοξματούραζαν μπροστά στο μωτιρωδές παραθαλάσσιο σπίτι τού Άσμη Βέη, και άμανεδες άντηχούσαν στην ήσυχή νύχτα. Τέλος, ό Τοΰρκος διπλωμάτης (που ήμνε στο σπίτι μέ τό μαγέρι του και τόν ύπρητή του, χορις άπολύτως κανένα θηλυκό), μη μπορώντας νά κλείση μάτι, ώρήσε ν' έμαθε την αΐτια τής άσθηματικής αΐτης άνησιχίας. Γελώντας μέ

ήλιον άπάνω στο σπίτι και αΐγησης σόγκωμος. Μιά τρεμιούλα ξεχώθηκε στο χορμί του ν' ένα έδος παραλίας κριζεψε τό παιδικό μυαλό του.

—Άνοιξε τά μεγάλα του μάτια ίκετευτικά και ψυθίρισε: —Πατέρα, σέ παρακαλώ, μίν τή χριτάς τή μητέρα!...

Εκείνη τή στιγμή πρόβαλε μέν' άλ' τά σύννεφα ή σελήνη κι' ένα κΐμα άσμημένο φως χώθηκε άπάνω στα χορτάκια.

Ο ΄Ιβάν χιτάζε τό φεγγάρι ποΐταζε κνηρητό μέ τά σύννεφα και γέλασε ήλιθια.

—Χά, χά!... Πώς παίζουν και πως κνηρηούνται!... Χά, χά!... Τι άστέο!...

Και χριτήσε τά παιδικά του χεριά γεμάτος χαρά.

—Επειτα άνοιξε και πάλι τά μεγάλα παιδικά μάτια του και ψυθίρισε ίκετευτικά:

—Πατέρα, μίν τή χριτάς, σέ παρακαλώ, τή μητέρα, μίν τή χριτάς!...

Τό άλλο πρωΐ, που ό έγγάτος βγήκανε σ' άμπέλια για νά τριγυρίσει, βόρχαν ένα παιδί τρελλό που πλανούταν άσκοπα στα χορτάκια.

Κι' όταν τό φωτοδών χαπιτί, άνοιγε τά μεγάλα παιδικά μάτια του και ψυθίριζε ίκετευτικά:

—Πατέρα!... Μίν τή χριτάς, σέ παρακαλώ, τή μητέρα... Μίν τή χριτάς, πατερούλη!...

IBAN ΚΟΡΟΛΕΓΚΟ

την καρδιά του, έπήγε στο μαγαζι τού Ξεροτάγαρου και έδήλωσε καθαρά σέ όλους ότι τή μόνος και άξεγδατος μέσα στο σπίτι.

—Ποθ' τίς είδατε τις χανουμά, μετέ: Στόν ένο σας!... Μπουκτο-λάδες!...

Κ' έργγε, ξεκαθαρμένος από τό γέλιο ό εθθικός ΄Οθωμανός διπλωμάτης, τού όποιου τά χροατά ό τών ήλιον καταστήσει τότε άγατητό στα Άθηνάϊα σαλιόνια, όπου έδενύαζε...

Την εποχή τού άνωτέρου έπεισοδίου, τό Παλιό Φάληρο είχε άλλοζει τελείως όλη. Κομψές βίλλες ήσαν άντικαταστήσει τις καλοά-αΐγτες κηιμάδες τών γιδωστών, όρθοια χαράχτηκαν, τό μεγάλο Ξενοδοχείο Ξεροτάγαρου έχι ήρθεί και όλα έδειχναν ότι σέ λίγον καιρό ή όρμια παραλία, ή προνομιοχος από τή άΐση θα γινόταν μαγαζό θερινό κέντρο σέ όλη την Άνατολή.

Από τις πρώτες και όμοιότερες έπαυίδες που χριτήσαν στο Παλιό Φάληρο, άναγέμισες τις βίλλες: τών Φίξ, Λεστοζίου, Γερονίου, Σουδωρη, Γαζή, Αποστολοπούλου, Χατζημάζου, Θεοδοσίου, Λογοθετοπούλου, Σαχινιά, Τουγγάρη, Τοιγέτη.

Κατά τό 1900, κατό, στο έστωτικό «Κήματα» και σέ άλλα μέρη τού Παλιού Φαλήρου ανεκαμύθησαν άρχαία οικοδομήματα ρωμαϊκών χρόνων, που σημαίνει ότι τά μέρη εκείνα κάτοικοίντο. Τό ίδιο άπεδείχθη και μέ τούς άνθρακωμένους σκελετούς.

Πρό 18ετίας, Άθηνάϊος χρονογράφος έγραψε τά ακόλουθα σχε-τινά με τό γεμάτο προάστειο:

«Παραμένον έν Παλιό Φαλήρο και έχον ένοπλιόν μου έκτείνουμένον τόν Σαρονικόν μέ τά ενκρινώς διαγραφόμενα νησιά του και τό Πελοποννησιακά όρη, σκεπτομαι τι θα μωροδίες νά γίνη ή όρμια αυτή άκτη τής Άττικής, ή πλήρης χηιμυδίων, μέ τό γλυκύτατον κλίμα τής και μέ τās άρωματώδες άποποιίας τού πελάγους, τό ό ποιον στέλλει τά κΐματα ν' άναπαυθών μέχρι τής κατοικίας μου. Η άκτη αυτή εινε ένα τμήμα τής Έδΐμ, καπιον ιδεώδες και άφθαστον κάλλους έννευρον δι' έκείνους, ό ποιοι περνούν την ζωήν των μέσα εις τās πόλεις, τās όποιας μωσιτούν: αΐ νόσου... Αυτή ή άκτη, αν διετιθέντο όλιγα εκ των οικοποιθέντων άδικως και παραλόγως φιλανθρωπικων χορημάτων, θα μωροδίες νά μεταβλήθη εις μιαν Κωνανή Άκτην, εις ένα Σάν Ρέμο, εις μιαν Ριβιέραν, όπου χιλιάδες νευραθενικών, σθητικών, πασχόντων από σοματικώς εξανήσιχως, προερχομένων εκ τής Κεντρικής Έυρώπης και ίδιος εκ τής Ρωσσίας, θα ήρχοντο νά έννευρον άναπαυιν. θαλπωρη, τόνωσιον τού όργανισμου ύπό τās θωπιίας τού κλίματος, προφυλαγμένον από τούς ψυχρούς άνέμους τού Βορρά περισσότερο παρ' ό,τι αΐ Κάνια και ή Ριβιέρα...»

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Κάποιος Γερμανός ιστορικός άνακάληψε τελεντάια σ' ένα παλιό χειρόγραφο μιιά συνταγή όδοντοπάστας ρωμεινιά από τόν λατόφ Κλαύδιο πόδω χορήσι τής αυτοκρατορίας τής Ρώμης Μεσαλίνας.

Την άντιγράφουμε λοιπόν παρακατω για όσες θα ήλιαν την περιέργεια νά την δοκιμασουν:

- Κέφατο έλαφο κολανθιόνο . . . . . 2 οδγκιές
- Μαστίγια Χίου . . . . . 1 οδγκιά
- Σαλιμακ . . . . . 1 οδγκιά.

Κατά τή βεδβίσιον μάλιστα τού συγγρόνου ιστορικού Σαχριβανίου Λόγγου, ή τρομική αΐτοφαΐτεμα ήταν κατενθουσιασμένη από την όδοντοπάστα αυτή.

Επίσης εινε γνωστόν ότι ή Νινών ντέ Λαγκλό έφριμζετο προ πάντων για τά όρμια, λεπτεπιλετα και λευκότα χέρια τής. Και όμως δέν πλενόταν παρά μέ χλιαρό νερό.

Επίσης ή Ιδία έλεγε ότι ή γυναικες δέν πρέπει νά χρησιμοποιούν τό σαπουνι περισσότερο από μιιά φορά την ήμερα.

Ακόμη συμβούλευε τις γυναικες νά μεταχειρίζονται κάθε πρωΐ στο πλύσιμό τους χλιαρό νερό, μέσα στο όποιον νά ήλιαν βάλει άποθαδύς μιιά χοΐφια... πιτυρα.

